

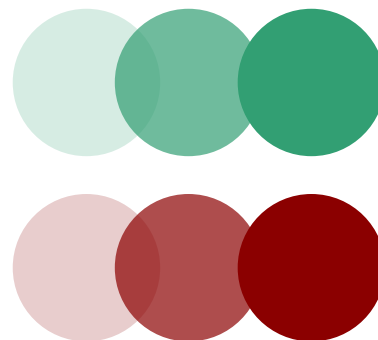

سیر و سری مطالعاتی انقلاب اسلامی

خانه کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران

سری مطالعاتی با موضوع سازمان مجاهدین خلق
پیشنهادهنده: علی بطحائی (عضو کتابخانه، دانشجوی
انصرافی دکترای الهیات)
سطح مخاطب: خواننده تجربی

سازمان مجاهدین خلق ایران یکی از گروه‌های سیاسی - نظامی شکل گرفته در دوران حکومت پهلوی دوم است که در بستر ناکامی جریان‌های مبارزه سیاسی و مدنی، از جمله نهضت آزادی، پدید آمد. این سازمان در آغاز با هویتی اسلامی و با هدف مبارزه با رژیم پهلوی فعالیت خود را آغاز کرد، اما به تدریج و در پی کشته شدن یا زندانی شدن بنیان‌گذاران اولیه، دچار دگرگونی‌های عمیق فکری شد.

در این دوره، سازمان با تأثیرپذیری از جریان‌های مارکسیستی و التقاطی، از چارچوب اندیشه دینی فاصله گرفت و عملاً دین و روحانیت را از منظومه فکری و مبارزاتی خود کنار گذاشت. پس از پیروزی انقلاب اسلامی، با وجود آنکه انقلاب دارای پشتوانه مردمی و تشکیلاتی منسجم بود، سازمان مجاهدین خلق به دلیل همین تحولات فکری و رویکردهای ضددینی، نتوانست با نظام جدید تعامل مؤثری برقرار کند و خیلی زود وارد فاز تقابل شد.

این تقابل از ابتدا ماهیتی مسلحانه داشت و سازمان با انجام ترورهای گسترده، به کشتار نیروهای انقلابی، مردم عادی و حتی اعضای جداسده خود پرداخت. در پی این اقدامات، سازمان در مدت کوتاهی غیرقانونی اعلام شد.

با آغاز جنگ ایران و عراق، اعضای این سازمان به عراق گریختند و به‌طور رسمی و مستقیم با رژیم بعث همکاری کردند؛ همکاری‌ای که شامل مشارکت در عملیات نظامی علیه ایران و فعالیت‌های جاسوسی بود. اوج این همکاری در عملیات موسوم به «فروغ جاویدان» پس از پذیرش قطعنامه و پایان جنگ نمایان شد؛ عملیاتی که با هدف بهره‌برداری از شرایط پساجنگ و سرنگونی نظام جمهوری اسلامی طراحی شده بود. این حمله با واکنش سریع نیروهای ایرانی و اجرای «عملیات مرصاد» در غرب کشور ناکام ماند و ضربه سنگینی به سازمان وارد شد.

پس از این شکست، سازمان مدتی در عراق باقی ماند و سپس به اروپا منتقل شد. با وجود تغییر جغرافیا، این جریان همچنان به فعالیت سیاسی و تبلیغاتی علیه جمهوری اسلامی ایران ادامه داده است.

فهرست آثار پیشنهادی

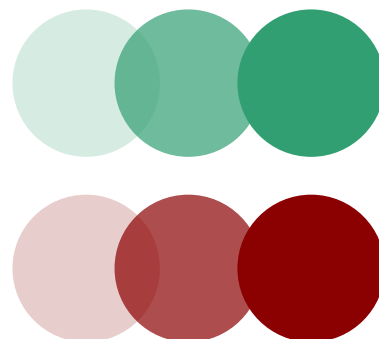
- **قدرت و دیگر هیچ**، خاطرات طاهره باقرزاده، ناشر: اطلاعات، زمان تقریبی مطالعه: ۷ ساعت
- **عملیات مهندسی**، نویسندگان: محمدحسن روزی طلب، محمد محبوبی، ناشر: مرکز اسناد انقلاب اسلامی، زمان تقریبی مطالعه: ۲۶ ساعت
- **مروری بر تاریخچه و تفکرات سازمان مجاهدین خلق**، نویسنده: وحید خضاب، ناشر: سوره مهر، زمان تقریبی مطالعه: ۱۰ ساعت
- **خوابگردها**، نویسنده: صفاءالدین تبرائیان، ناشر: مرکز اسناد انقلاب اسلامی، زمان تقریبی مطالعه: ۳۱ ساعت
- **سازمان مجاهدین خلق؛ پیدایی تا فرجام**، به کوشش جمعی از پژوهشگران، ناشر: مؤسسه مطالعات و پژوهش‌های سیاسی، ۳ جلد، زمان تقریبی مطالعه: ۷۵ ساعت
- **خاطرات عزت شاهی**، نویسنده: محسن کاظمی، ناشر: سوره مهر، زمان تقریبی مطالعه: ۲۹ ساعت
- **جریان‌ها و سازمان‌های مذهبی-سیاسی ایران**، نویسنده: رسول نجفیان، ناشر: علم، زمان تقریبی مطالعه: ۳۷ ساعت

سری مطالعاتی رمان‌های انقلاب اسلامی ایران برای نوجوانان

پیشنهاد دهنده: **محمد شهبازی** (دبیر ادبیات، آموزش و پرورش

شهرستان نیر)

سطح مخاطب: خواننده تجربی

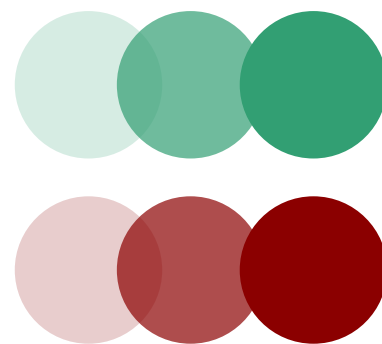

دوره نوجوانی با دگرگونی‌های عمیق جسمی و روانی همراه است؛ تغییراتی که گاه شخصیت، نگرش و مسیر هویتی نوجوان را به‌طور بنیادین تحت تأثیر قرار می‌دهد. نوجوان در این مرحله، بیش از هر زمان دیگر، در جست‌وجوی معنا، الگو و هویت است و ادبیات داستانی - به‌ویژه رمان - می‌تواند نقشی تعیین‌کننده در این فرایند ایفا کند. آشنایی نوجوانان با وقایع انقلاب اسلامی ایران در قالب داستان و رمان، امکان درک تاریخی را از مسیر تجربه زیسته شخصیت‌ها فراهم می‌کند و به شکل‌گیری هویتی آگاهانه، مستحکم و معنادار یاری می‌رساند. روایت داستانی، به‌جای انتقال مستقیم مفاهیم، نوجوان را درگیر موقعیت‌ها، انتخاب‌ها و چالش‌های انسانی می‌کند و از این رهگذر، پیوندی مؤثر میان تاریخ، احساس و تفکر برقرار می‌سازد. بر این اساس، سری مطالعاتی پیش‌رو شامل گزیده‌ای از رمان‌های شاخص انقلاب اسلامی ایران برای نوجوانان است که با توجه به سطح مخاطب، کیفیت ادبی و ظرفیت هویت‌بخش آثار انتخاب شده‌اند.

فهرست آثار پیشنهادی

- **آن مرد با باران می‌آید**، نویسنده: وجیهه سامانی، ناشر: کتابستان معرفت، زمان تقریبی مطالعه: ۷ ساعت
- **ظلمت سفید**، نویسنده: سجاد خالقی، ناشر: کتابستان معرفت، زمان تقریبی مطالعه: ۱۰ ساعت
- **مسافر جمعه**، نویسنده: سمیه عالمی، ناشر: کتابستان معرفت، زمان تقریبی مطالعه: ۸ ساعت
- **فصل پنجم: سکوت**، نویسنده: محمدرضا بایرامی، ناشر: کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان، زمان تقریبی مطالعه: ۶ ساعت
- **فصل درو کردن خرمن**، نویسنده: محمدرضا بایرامی، ناشر: سوره مهر، زمان تقریبی مطالعه: ۹ ساعت
- **زمستان بی‌شازده**، نویسنده: فاطمه نفری، ناشر: سوره مهر، زمان تقریبی مطالعه: ۷ ساعت
- **کارآگاه سرکرده**، نویسنده: داریوش عابدی، ناشر: سوره مهر، زمان تقریبی مطالعه: ۵ ساعت
- **باغ خرمالو**، نویسنده: هادی حکیمیان، ناشر: مؤسسه فرهنگی هنری شهرستان ادب، زمان تقریبی مطالعه: ۶ ساعت
- **سلفی با خراب‌کار**، نویسنده: طاهره مشایخ، ناشر: یارمند، زمان تقریبی مطالعه: ۷ ساعت
- **تونل سوم**، نویسنده: فاطمه الیاسی، ناشر: شهید کاظمی، زمان تقریبی مطالعه: ۶ ساعت

سری مطالعاتی با موضوع انقلاب اسلامی ایران پیشنهاد دهنده: حسین بشیری (دانش آموخته دکتری علوم سیاسی) سطح مخاطب: خواننده تجربی

انقلاب اسلامی ایران یکی از مهم‌ترین رویدادهای تاریخ معاصر کشور است که در سال ۱۳۵۷، به رهبری امام خمینی (ره) و با مشارکت گسترده مردم، به پیروزی رسید. این انقلاب حاصل سال‌ها نارضایتی عمومی از نظام سلطنتی پهلوی، استبداد سیاسی، وابستگی به قدرت‌های خارجی، بی‌عدالتی‌های اجتماعی و تضعیف ارزش‌های دینی و فرهنگی بود. مردم ایران با اتکا به باورهای دینی و با همبستگی اجتماعی، خواستار استقلال، آزادی و استقرار حکومت اسلامی شدند. شعار «استقلال، آزادی، جمهوری اسلامی» بازتاب‌دهنده این آرمان‌ها بود. سرانجام در ۲۲ بهمن ۱۳۵۷، رژیم پهلوی سقوط کرد و نظام جمهوری اسلامی ایران شکل گرفت.

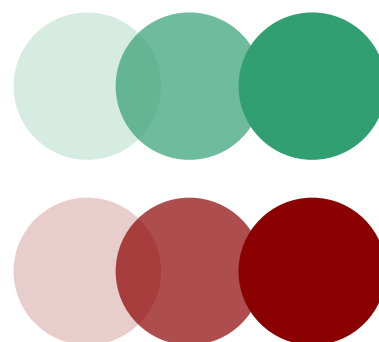
انقلاب اسلامی نه تنها ساختار سیاسی ایران را دگرگون ساخت، بلکه تأثیرات عمیقی بر فرهنگ، جامعه و معادلات سیاسی منطقه‌ای و جهانی بر جای گذاشت. این انقلاب الگویی نوین از کنش جمعی مبتنی بر ایمان دینی ارائه داد و نقش مردم را به عنوان عامل اصلی تغییر در سرنوشت تاریخی خود برجسته کرد.

این سری مطالعاتی با رویکرد تجربه‌محور، مجموعه‌ای از آثار روایی، تحلیلی و مستند را گرد آورده است که هر یک از زاویه‌ای متفاوت، به فهم زیسته و تحلیلی انقلاب اسلامی می‌پردازند.

فهرست آثار پیشنهادی

- **جعبه سیاه**، نویسنده: سید محمدحسین راجی، ناشر: معارف، زمان تقریبی مطالعه: ۷ ساعت
- **چُغک**، نویسنده: مؤسسه فرهنگی هنری ایمان جهادی، ناشر: صهبا، زمان تقریبی مطالعه: ۱۲ ساعت
- **خون دلی که لعل شد**، نویسندگان: سید علی حسینی خامنه‌ای، محمدعلی آذرشب، ناشر: انقلاب اسلامی، زمان تقریبی مطالعه: ۱۴ ساعت
- **ایستگاه خیابان روزولت**، نویسنده: محمد محبوبی، ناشر: مؤسسه مطالعات و پژوهش‌های سیاسی، زمان تقریبی مطالعه: ۲۰ ساعت
- **صعود چهل ساله**، نویسنده: سید محمدحسین راجی، ناشر: معارف، زمان تقریبی مطالعه: ۱۱ ساعت
- **خودِ خدا، نویسندگان**: سید محمدحسین راجی، محسن فوجی، ناشر: معارف، زمان تقریبی مطالعه: ۱۲ ساعت
- **خدازاده**، نویسندگان: سید محمدحسین راجی، محسن فوجی، ناشر: معارف، زمان تقریبی مطالعه: ۱۴ ساعت
- **تاریخ معاصر از نگاه مقام معظم رهبری**، نویسنده: احسان بابایی، ناشر: معارف، زمان تقریبی مطالعه: ۱۶ ساعت

سری مطالعاتی با موضوع انقلاب اسلامی ایران
پیشنهادهنده: علی کرمی (دانش‌آموخته مقطع دکتری علوم سیاسی)
سطح مخاطب: خواننده تجربی

انقلاب اسلامی ایران یکی از مهم‌ترین تحولات تاریخ معاصر کشور است؛ قیامی مردمی به رهبری امام خمینی (ره) که در سال ۱۳۵۷ به سقوط نظام پادشاهی و استقرار نظام جمهوری اسلامی انجامید. این انقلاب حاصل سال‌ها نارضایتی عمومی از استبداد سیاسی، وابستگی به قدرت‌های خارجی، تضعیف ارزش‌های دینی و نابرابری‌های اجتماعی بود.

آغاز این حرکت را می‌توان در اعتراض‌های امام خمینی و دیگر علما به سیاست‌های ضد دینی حکومت پهلوی از سال ۱۳۴۱ دانست. سخنرانی تاریخی امام خمینی در عاشورای ۱۳۴۲ در مدرسه فیضیه قم و بازداشت ایشان، به قیام ۱۵ خرداد همان سال انجامید؛ رخدادی که با سرکوب شدید و کشته شدن جمعی از معترضان همراه شد و نقطه عطفی در تاریخ مبارزه‌های انقلابی به شمار می‌آید.

اعتراض مجدد امام خمینی به لایحه کاپیتولاسیون، به دستگیری و تبعید ایشان در ۱۳ آبان ۱۳۴۳ به ترکیه و سپس نجف انجامید. با وجود تبعید رهبر نهضت، مبارزه‌های انقلابی در داخل کشور ادامه یافت تا آنکه درگذشت مشکوک سید مصطفی خمینی در ۱۳۵۶، بار دیگر موج گسترده‌ای از اعتراض‌های مردمی را برانگیخت.

انتشار مقاله توهین‌آمیز «ایران و استعمار سرخ و سیاه» در روزنامه اطلاعات (۱۷ دی ۱۳۵۶) و سرکوب خونین اعتراض‌های مردم قم در ۱۹ دی همان سال، به گسترش اعتراض‌ها در سراسر کشور انجامید. برگزاری مراسم چهل‌م شهدای قم و سپس شهرهای دیگر، ایران را وارد دوره‌ای از ناآرامی‌های سراسری کرد. سرانجام با تشدید اعتراض‌ها، محمدرضا پهلوی در ۲۶ دی ۱۳۵۷ کشور را ترک کرد. بازگشت امام خمینی از پاریس در ۱۲ بهمن ۱۳۵۷ و پیروزی انقلاب در ۲۲ بهمن، پایان رسمی نظام پادشاهی را رقم زد.

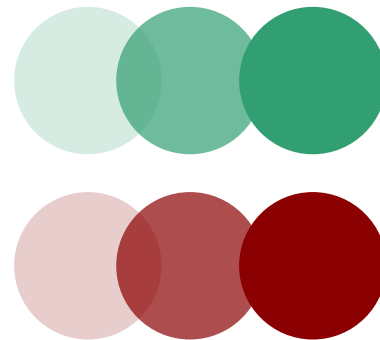
این سری مطالعاتی با هدف ارائه تصویری چندوجهی از انقلاب اسلامی، مجموعه‌ای از آثار تحلیلی، تاریخی، جامعه‌شناختی و خاطره‌محور را برای خواننده تجربی گرد آورده است؛ آثاری که هر یک از زاویه‌ای متفاوت به چرایی، چگونگی و پیامدهای انقلاب می‌پردازند.

فهرست آثار پیشنهادی

- **تاریخ یک انقلاب**، نویسنده: امیر طیرانی، ناشر: کتاب پارسه، زمان تقریبی مطالعه: ۱۵ ساعت
- **شاهنشاه**، نویسنده: ریشارد کاپوشچینسکی، مترجم: بهرنگ رجیبی، ناشر: ماهی، زمان تقریبی مطالعه: ۵ ساعت
- **مقدمه‌ای بر انقلاب اسلامی**، نویسنده: صادق زیباکلام، ناشر: روزنه، زمان تقریبی مطالعه: ۱۱ ساعت
- **ریشه‌های انقلاب ایران**، نویسنده: نیکی کدی، مترجم: عبدالرحیم گواهی، ناشر: دفتر نشر فرهنگ اسلامی، زمان تقریبی مطالعه: ۱۶ ساعت
- **انقلاب ایران**، نویسنده: مهران کامروا، مترجم: مصطفی مهرآیین، ناشر: کرگدن، زمان تقریبی مطالعه: ۱۰ ساعت
- **انقلاب تصورناپذیر در ایران**، نویسنده: چارلز کرزمن، مترجم: محمد ملاعباسی، ناشر: ترجمان علوم انسانی، زمان تقریبی مطالعه: ۱۵ ساعت
- **برای خدا، انقلاب و بازار**، نویسنده: بهراد مهرجو، ناشر: مؤسسه فرهنگی هنری مرکز اسناد اسلامی، زمان تقریبی مطالعه: ۱۱ ساعت
- **ایران بین دو انقلاب**، نویسنده: یرواند آبراهامیان، مترجم: احمد گل محمدی، ناشر: نی، زمان تقریبی مطالعه: ۲۴ ساعت
- **روزهای انقلاب**، نویسنده: مری هگلند، مترجم: میترا دانشور، ناشر: ترجمان علوم انسانی، زمان تقریبی مطالعه: ۱۷ ساعت
- **خاطرات عزت شاهی**، نویسنده: محسن کاظمی، ناشر: سوره مهر، زمان تقریبی مطالعه: ۲۹ ساعت

سری مطالعاتی کتاب‌های نوجوان با محور انقلاب اسلامی ایران

پیشنهاددهنده: **مریم مجدهادی**، کتابدار و رابط فرهنگی
شهرستان رشت (کارشناس ارشد علم اطلاعات و دانش‌شناسی)
سطح مخاطب: خواننده تجربی (نوجوانان)

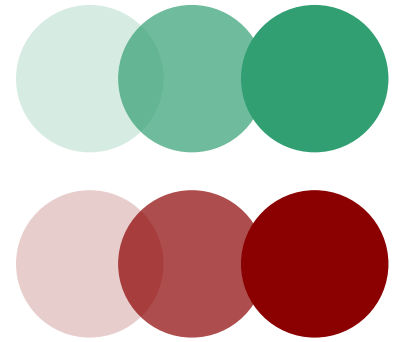
انقلاب اسلامی یکی از مهم‌ترین و تأثیرگذارترین رویدادهای تاریخ معاصر کشور است که در سال ۱۳۵۷، به رهبری امام خمینی (ره) با مشارکت گسترده مردم به پیروزی رسید. این انقلاب حاصل سال‌ها نارضایتی عمومی از نظام سلطنتی پهلوی، استبداد سیاسی، وابستگی به قدرت‌های خارجی، بی‌عدالتی اجتماعی و تضعیف ارزش‌های فرهنگی و انسانی بود. نوجوانان و مردم عادی در آن دوران با شجاعت و مسئولیت‌پذیری، در دل حوادث بزرگ اجتماعی، با ترس‌ها، تصمیم‌ها و مسئولیت‌هایی فراتر از سن خود روبه‌رو شدند. این سری مطالعاتی با روایت داستانی و ساده، تلاش می‌کند خوانندگان را با فضای اجتماعی، فرهنگی و انسانی سال‌های منتهی به انقلاب آشنا کند و نقش نوجوانان در تحولات اجتماعی را نشان دهد.

سری مطالعاتی زیر با هدف آشنایی خوانندگان با زندگی مردم و نوجوانان در دوران انقلاب، ارزش‌های انسانی و اجتماعی و مهارت‌های تفکر و تحلیل غیرمستقیم وقایع تاریخی پیشنهاد می‌شود.

فهرست آثار پیشنهادی

- **روایتی ساده از ماجرای پیچیده**، نویسنده: ابراهیم حسن بیگی، ناشر: سوره مهر، سال نشر: ۱۳۸۶، زمان تقریبی مطالعه: ۹ ساعت
- **چُغک**، نویسنده: ابراهیم حسن بیگی، ناشر: مؤسسه ایمان جهادی، سال نشر: ۱۳۹۶، زمان تقریبی مطالعه: ۱۵ ساعت
- **دو روایت از یک عکس**، نویسنده: ابراهیم حسن بیگی، ناشر: سوره مهر، سال نشر: ۱۳۹۷، زمان تقریبی مطالعه: ۱۵ ساعت
- **باغ خرما**، نویسنده: هادی حکیمیان، ناشر: شهرستان ادب، سال نشر: ۱۳۹۷، زمان تقریبی مطالعه: ۸ ساعت
- **تاریخ با طعم زغال اخته**، نویسنده: یوسف قوچق، ناشر: سوره مهر، سال نشر: ۱۳۹۸، زمان تقریبی مطالعه: ۱۴ ساعت
- **سلفی با خرابکار**، نویسنده: طاهره مشایخ، ناشر: صماد، سال نشر: ۱۳۹۹، زمان تقریبی مطالعه: ۸ ساعت
- **شهید خودم**، نویسنده: سیدمهرداد موسویان، ناشر: موسسه فرهنگی هنری شهرستان ادب، سال نشر: ۱۳۹۱، زمان تقریبی مطالعه: ۴ ساعت
- **زندانی کوچک**، نویسنده: سید حسن حسینی ارسنجانی، ناشر: موسسه فرهنگی هنری شهرستان ادب، سال نشر: ۱۳۹۱، زمان تقریبی مطالعه: ۴ ساعت

سیر مطالعاتی آثار سید محمد حسین راجی
پیشنهاد دهنده: زهرا خسروی (کتابدار و دانش‌آموخته کارشناسی ارشد
علوم قرآن و حدیث)
سطح مخاطب: خواننده تجربی

معرفی مؤلف و توضیح محتوایی

سید محمد حسین راجی (۱۳۶۴-) از پژوهشگران و مدرسان علوم اسلامی است که پس از ورود به حوزه علمیه و طی مراحل عالی تحصیل تا سطح چهار، فعالیت علمی خود را در عرصه تدریس و پژوهش متمرکز کرده است. تمرکز اصلی ایشان بر علوم سیاسی، فلسفه اسلامی و تحلیل مسائل معاصر است و دروس حوزوی و دانشگاهی را نیز در همین حوزه‌ها ارائه می‌دهد. راجی در تألیف آثار خود، با رویکردی مسئله‌محور و تحلیلی، به بررسی تحولات روز و نیازهای واقعی جامعه می‌پردازد و تلاش می‌کند بر پایه آمار، اسناد و داده‌های عینی، تصویری مستند از واقعیت‌های اجتماعی و سیاسی معاصر - به‌ویژه درباره انقلاب اسلامی - ارائه دهد. این رویکرد پژوهش‌محور و مستدل سبب شده است فعالیت‌های علمی و فکری ایشان مورد تأیید و تحسین دفتر مقام معظم رهبری قرار گیرد. از دیگر فعالیت‌های شاخص وی، مدیریت وبسایت «سعداء» است؛ رسانه‌ای که با هدف معرفی، تحلیل و ترویج کتاب‌های شاخص ایرانی - اسلامی فعالیت می‌کند. فهرست حاضر، مجموعه‌ای از آثار سید محمد حسین راجی در حوزه تحلیل تاریخ معاصر و اندیشه سیاسی انقلاب اسلامی است که برای مخاطبان علاقه‌مند و خوانندگان باتجربه پیشنهاد می‌شود.

فهرست آثار پیشنهادی:

- **گام تمدن ساز**، ناشر: دفتر نشر معارف، ۱۳۹۸، زمان تقریبی مطالعه: ۱۰,۵ ساعت
- **تکرار یا تغییر**، ناشر: دفتر نشر معارف، ۱۴۰۰، زمان تقریبی مطالعه: ۷ ساعت
- **سنگ محک**، ناشر: دفتر نشر معارف، ۱۴۰۰، زمان تقریبی مطالعه: ۱۰ ساعت
- **جعبه سیاه**، ناشر: دفتر نشر معارف، ۱۴۰۰، زمان تقریبی مطالعه: ۶,۵ ساعت
- **صعود چهل ساله (جلد اول)**، ناشر: دفتر نشر معارف، ۱۴۰۰، زمان تقریبی مطالعه: ۱۱,۵ ساعت
- **ایران مقتدر**، ناشر: دفتر نشر معارف، ۱۴۰۱، زمان تقریبی مطالعه: ۳ ساعت
- **خودِ خدا**، ناشر: دفتر نشر معارف، ۱۴۰۱، زمان تقریبی مطالعه: ۱۲ ساعت
- **خدا زاده**، ناشر: دفتر نشر معارف، ۱۴۰۱، زمان تقریبی مطالعه: ۱۳ ساعت
- **سایه روشن**، ناشر: دفتر نشر معارف، ۱۴۰۲، زمان تقریبی مطالعه: ۳,۵ ساعت
- **صعود چهل ساله (جلد دوم)**، ناشر: دفتر نشر معارف، ۱۴۰۲، زمان تقریبی مطالعه: ۱۲,۵ ساعت